

کهریزکی شهر مهربانان

گزارشگر - ثریا مجد

گزارشی که پیش روی شما است، دنباله‌ی مطلبی است که گزارشگران مجله‌ی فردوسی از مرکز نگاهداری سالمندان و معلولان کهریزک تهیه کرده و پس از تنظیم و ویراستاری، قسمت نخست و دوم آن در شماره یک و دو مجله‌ی فردوسی تقدیم علاقه‌مندان شد. در این‌جا به بخش دیگری از آن می‌پردازیم. امیدواریم که یاری، غیرت و همت زنان و مردان نیکوکار ایران زمین و سراسر دنیا همچنان در یاری رساندن به این عزیزان آسایش‌پذیر ادامه داشته باشد و روزبه‌روز بر تعداد این نیکوکاران افزوده شود. با سپاس چندین و چند باره از تمامی مدیران و کارکنان این مجموعه‌ی بسیار بزرگ و با این باور که کلام «سپاس» کم‌ترین واژه‌ای است که می‌توانیم تقدیم این بزرگواران کنیم.

مجله‌ی فردوسی

این‌جا کهریزک است! شهر دوستان بی‌ریا، شهر ایمان، شهر عشق! ...

س - بسیار عجیب است! پس گوشت‌های مازاد بر مصرف این مجموعه به کجا می‌رود؟

ج - خیر عجیب نیست. تمام گوشت‌های مازاد هم استفاده می‌شود، اما نه در داخل مجموعه، بلکه در خارج از آسایشگاه کهریزک. آسایشگاه کهریزک در سال گذشته مقدار ۱۰۰ تن گوشت مازاد بر مصرف داشته که با مجوز مدیریت مجموعه به سایر مراکز و بنگاه‌های خیریه

فرستاده شده است.

س - هزینه‌ی سرانه‌ی هر نفر آسایش‌پذیر در این مجموعه چه مقدار است؟

ج - ماهیانه بالغ بر ۱۵۰/۰۰۰ تومان و چنان‌چه این مبلغ در سقف تعداد پذیرفته‌شدگان که ۱۵۰۰ نفر است ضرب شود رقم ۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰ تومان در ماه و رقم ۲/۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ تومان در سال به دست می‌آید که رقم قابل توجهی است. این طور نیست!؟

س - این مجموعه در مقایسه با سایر آسایشگاه‌های دنیا در چه وضعیتی قرار

دارد؟

ج - به جرأت می‌توان ادعا کرد که این آسایشگاه در سطح خاورمیانه منحصر به فرد و یکی از بزرگ‌ترین آن‌ها است. اما از

به سال‌خوردگان بیندیشیم و از آن‌ها دل‌جویی کنیم تا شاید دست‌های مهربانی در روزگاران پیری و فراموشی، نوازش‌گر شانه‌های لوزان ما باشند.

نظر کیفیت لوازم و تجهیزات با کاستی‌های چشمگیری روبه‌رو هستیم که اگر از نظر بنیه‌ی مالی تأمین باشیم، این نقص هم

صفحه ۲۵

باشند. آسایشگاه کهریزک دارای ۵۴ دستگاه خانه‌ی سازمانی است که محل سکونت و زندگی تعدادی از کارکنان ثابت است. تعداد دیگری از

کارکنان ثابت این مجموعه ۹۳۰ نفر می‌باشند که به هیچ وجه جواب‌گوی نیازمندی‌های خدماتی مجموعه نیستند و باید کارکنان متخصص بیش‌تری در خدمت آسایش‌پذیران باشند.

کارکنان این مجموعه در ساختمان‌هایی که توسط تعاونی‌ها ساخته شده و در نزدیکی آسایشگاه است سکونت دارند و بقیه‌ی کارکنان دایمی از مناطق مختلف و بیش‌تر از مناطق جنوبی تهران خود را به محل کارشان می‌رسانند. رأس ساعت ۱۲:۰۰ صبحانه‌ی مددجویان (آسایش‌پذیران) و سایر کارکنان صرف می‌شود. برنامه‌ی غذایی نهار در بیش‌تر روزها چلو - خورش است و شب‌ها غذاهای سبک‌تری مانند شیر، پوره و غذاهای همراه با نان داده می‌شود و تعدادی نیز برابر تجویز پزشکان از غذاهای رژیمی استفاده

می‌نمایند. کلیه‌ی ساکنان آسایشگاه حداقل هفته‌ای یک بار حمام اجباری دارند و در مواردی با تجویز پزشکان به هفته‌ای دو یا سه مرتبه افزایش می‌یابد.

علاوه بر حل بسیاری از مشکلات پیش پا افتاده و در مواردی بسیار مهم و حیاتی، رضایت بیماران نیز تأمین می‌شود.

این جا کهریزک است! جنگل خزان خورده! درخت‌های خمیده، سروهای فراموش شده! ...

س - از کمبودهای تجهیزاتی که بگذریم، آیا کمبودهای دیگری هم وجود دارد؟

ج - بله. مجموعه‌ای با این وسعت و ۱۵۰۰ نفر مددجو (آسایش‌پذیر) نیازمند افراد متخصص و ابزارهای کارآمد فنی به منظور برطرف نمودن مشکلات روحی و روانی آسایش‌پذیران است. شایسته‌ترین ابزار کارآمد برای برطرف شدن این مشکل، رفع کمبودهای پرسنلی و اداری است.

استخدام افراد مجرب با تخصص‌های روان‌شناسی و روان‌کاوی بسیاری از مشکلات را برطرف می‌کند. مجموعه به شدت با کمبود این گونه افراد متخصص روبه‌رو است. یک معلول و یا سالمند قبل از

تغذیه‌ی جسمانی و برطرف نمودن عیب‌های ظاهری، به یک هم‌زبان، هم‌سخن و هم‌نشین احتیاج دارد. این شخص می‌تواند با نزدیک شدن به بیمار و استفاده از راه‌کارهای علمی و تخصصی به معالجه‌ی افراد نیازمند بپردازد و در جهت کاهش آلام روحی و روانی بیماران بسیار مفید باشد.

س - چه امکاناتی به کارکنان

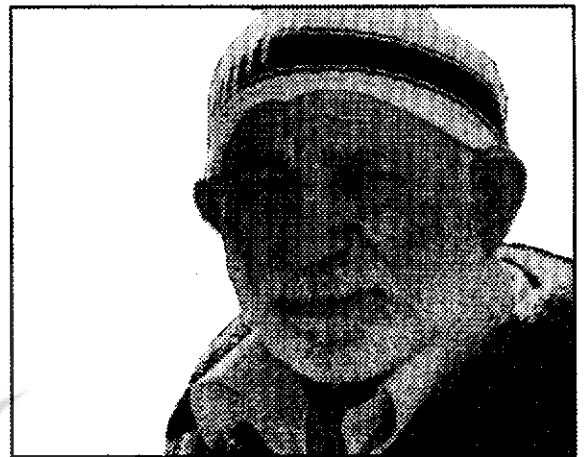
مجموعه و آسایش‌پذیران داده می‌شود؟

ج - کارکنان موظف و حقوق‌بگیر این مجموعه همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد ۹۳۰ نفر هستند. کارکنان مجموعه رأس ساعت ۷ صبح باید سر کار خود حاضر

برطرف خواهد شد. اما، از لحاظ بعد انسانی و عاطفی و رسیدگی به نیازمندان نسبت به بسیاری از کشورهای پیش‌رفته که مدرن‌ترین تجهیزات فنی و حرفه‌ای را در اختیار دارند، جلوتریم و اگر آن نقص تکنولوژیک ما هم برطرف شود، حرف اول را خواهیم زد.

س - تجهیزات موردنظر مجموعه چه ابزاری هستند؟

ج - به عنوان مثال برای جابه‌جایی و

استحمام یک سالمند و یا معلول که قادر به حرکت نیست ما از چندین نفر کمک می‌گیریم که از نظر رعایت استانداردهای بین‌المللی ایمنی، بهداشتی و پزشکی درست نیست. در کشورهای پیش‌رفته برای انجام این کار به جای استفاده از نیروی انسانی نه چندان کارآمد، از دستگاه‌های ویژه‌ای که برای همین منظور طراحی و ساخته شده‌اند بهره می‌برند که حتی یک پرستار بسیار کم زور هم می‌تواند با فشار چند دکمه و کلید کارهایی را که چند نفر باید در یک ساعت

بیش‌ترین تعداد و اغلب بانوان نیکوکار و داوطلب خدمت به آسایش‌پذیران از خانواده‌های مرفه بوده و دارای تحصیلات عالی و دانشگاهی هستند و از انجام هیچ خدمتی حتی استحمام و نظافت شخصی آسایش‌پذیران روی گردان نیستند.

انجام بدهند، در چند دقیقه انجام بدهد. چنان‌چه این نقص تکنولوژیک رفع بشود و این ابراز کار در اختیار مجموعه قرار گیرد،

صفحه ۲۶

دریابید و به آن جا بروید و به خاطر داشته باشید که در هر جای و حال و مرتبه و مقامی که باشید، روزگار پیری و فراموشی در راه است! ...

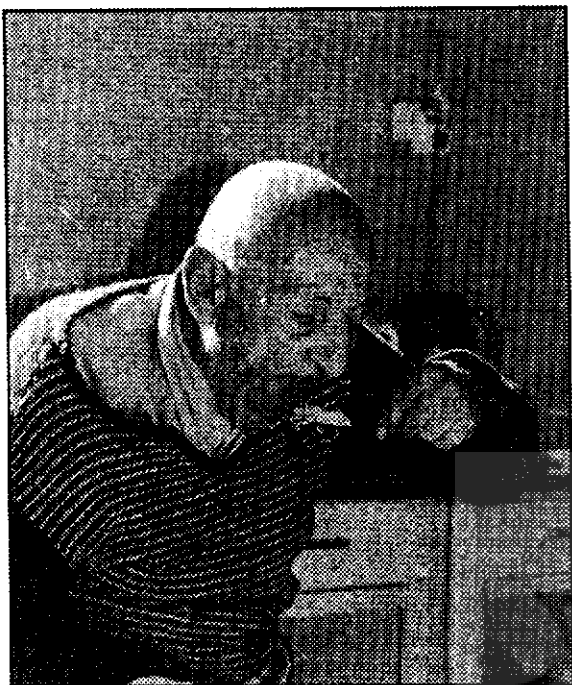
در دوران پیری و فراموشی! پاداش آن را خواهیم گرفت.
س - اگر بخواهید خانه‌ی سالمندان و معلولان کهریزک را در یک جمله تعریف کنید، چه می‌گویید؟

ج - کهریزک را تمام هم‌وطنان ما ببینند و به آن کمک کنند، تا اگر خودشان در روزگار پیری و فراموشی نیازمند کمک بودند، کهریزک بتواند به آنان کمک کند.

س - در صورت برآورده شدن نیاز تجهیزاتی و پرسنلی، آیا آسایشگاه کهریزک هنوز با مشکلات دیگری دست به گریبان است؟

ج - متأسفانه آری و آن مشکلات مالی و کسری بودجه است که با کمک‌های نقدی و غیرنقدی آن ۸۰/۰۰۰

نفر نیکوکار یاد شده و کمک‌های دیگران حل نمی‌شود و همچنان باقی است! ...

* * *

در مراجعه‌ی بعدی گزارش‌گران مجله برای تهیه‌ی گزارش، خیر و مصاحبه، همه چیز مانند همان نوبت اول خوب، صمیمی و حقیقی بود. کارکنان روابط عمومی، سرپرستان بخش‌ها، کارمندان اداری و کارگران مجموعه، همگی در انجام وظایف انسانی خود پرتلاش بودند و کار در این مجموعه را نوعی عبادت می‌دانستند.

۸۰/۰۰۰ نفر نیکوکار، تأمین‌کننده ۸۳٪ منابع مالی مجتمع کهریزک می‌باشند. آسایشگاه نمایندگانی در خارج از کشور دارد که کمک‌های نیکوکاران برون‌مرزی را جمع‌آوری و به حساب مجموعه واریز می‌نمایند.

در گزارش نخستین بیشتر به امور عمومی مجموعه پرداخته شد. در این مرحله هدف این است که وارد زندگی خصوصی افراد حاضر در مجموعه بشویم که به عنوان

این جا کهریزک است!

این جا شهر آرزوهای گم‌شده، شهر مردمان چشم به راه، شهر فراموشی، شهر خاطره‌ها، شهر فرزندان بی‌وفا، شهر پدران و مادران باوفا، شهر مدیران،

کارکنان و کارگران بسیار صمیمی و فداکار، شهر قلب‌های مهربان، شهر سینه‌های فراخ، شهر دختران و پسران آسیب‌دیده، معلول، عقب‌مانده، اما صمیمی و بی‌آزار! ...

این جا کهریزک است! این شهر را

س - از مردم چه انتظاری دارید و چه پیشنهاد می‌کنید؟
ج - از هیچ کس انتظار نداریم که حتی یک ریال بدون مطالعه و

روز دهم مهرماه هر سال را، روز بازدید از سالمندان کهریزک در تقویم دل‌هایمان حک کنیم.

بدون آگاهی به آسایشگاه کهریزک کمک نماید. اما از تمام شهروندانی که هنوز شعله‌های ایمان و انسانیت، شرافت و گذشت و بزرگواری در وجودشان شعله می‌کشد درخواست می‌کنیم که به شهر کوچک کهریزک بیایند و از نزدیک با مشکلات مجموعه آشنا شوند و از ۱۵۰۰ نفری که در این مکان بزرگ نگاهداری می‌شوند دیدن کنند و پیشنهادهای خودشان را به ما بدهند و چنان چه در کوران کار مشاهده کردند که مجموعه کهریزک به کمک‌هایی نیاز دارد، ما را تنها

نگذارند و آن کمک‌ها را از ما دریغ نوزند.

تمام ما باید به خاطر داشته باشیم که پیری و سالخوردگی امری طبیعی و جبری است و هر کسی در این سن با احساس کمبود محبت روبه‌رو است. محبت به سالخوردگان امری پاسخی دارد که ما

صفحه ۲۷

بخش قابل توجه دیگر

این مجموعه‌ی بزرگ، بخش معلولین است که در این جا نیز معلولین زن از معلولین مرد

جدا هستند. جالبتر این که در داخل این بخش، قسمت دیگری وجود دارد که معلولین زن را به دو گروه جوان و کهنسال و معلولین مرد را به دو گروه جوان و کهنسال تقسیم می‌کند و در هر بخش مدیر و مسئولان مربوطه به انجام

دهم مهر روز جهانی مهر است. روز مهرورزیدن، روز دوست داشتن، روز سال خوردگان، روز سالمندان، روز بزرگان. این روز را فراموش نکنیم.

وظیفه مشغول هستند. در این بخش نیز آسایشگاه و خوابگاه معلولان زن کهنسال و جوان در مقایسه با محل نگهداری معلولان مرد کهنسال و جوان، از نظافت، طراوت و شادابی بیش‌تری برخوردار است.

بخش استثنایی مجموعه‌ی کهریزک جایی

است که محل نگهداری بیماران مبتلا به MS

است. این بیماری فرساینده، پیر، جوان، ثروتمند، گدا، بی‌سواد و تحصیل‌کرده نمی‌شناسد. هر لحظه ممکن است دامن‌گیر هر کسی بشود. بیماران این بخش از روزهای خوب و خوش زندگی به تدریج به روزهای ناتوانی، ضعف عمومی، کم‌حرکی، بی‌حرکی، فلج موضعی، فلج عمومی، زمین‌گیر شدن و مرگ می‌رسند. طول مدت این بیماری از آغاز تا پایان، چند سالی بیش‌تر نیست. در ادامه‌ی گزارش در این مورد نیز صحبت خواهیم کرد.

« ادامه در شماره آینده »

بنشینند، همه چیز دلنشین و آسان می‌شود.

در کهریزک افرادی خدمت می‌کنند و از آسایش‌پذیران نگهداری می‌کنند که عاشق هستند. برای کسانی که آن خدمات سنگین و طاقت‌فرسا را انجام می‌دهند، همه جا کار هست، اما آنان سختی کار را در این مجموعه‌ی مقدس، عبادت می‌دانند. اگر چنین نباشد حتی یک روز نمی‌توانند دوام بیاورند.

در گزارش نخست با مدیر روابط عمومی و افراد زیر مجموعه‌ی مدیریت‌های مختلف به گفت‌ووشنود نشستیم. اینک در خدمت صاحبان اصلی مجموعه، یعنی آسایش‌پذیران عزیز هستیم تا با گفت‌وگویی مستقیم با آنان از چند و چون سیستم اداری،

خدماتی، نگهداری، تغذیه، بهداشت و آموزش آنان با خبر شویم و از آن چه در درون آسایشگاه می‌گذرد، شما را با خبر کنیم.

آسایشگاه و خانه‌ی سالمندان و معلولین کهریزک از بخش‌های مختلفی تشکیل می‌شود که در هر بخش از این مجموعه‌ی بزرگ، مدیریت بخش، مسئولیت کارها را برعهده دارد و گزارش کار بخش خودش را به رئیس مجموعه می‌دهد. زنان و مردان حاضر در کهریزک در آسایشگاه‌های مجزا و با کارکنان ویژه همان بخش نگهداری می‌شوند. آن چه که در نگاه اول جلب توجه می‌کند تفاوت بخش زنان با

مردان است. در بخش زنان نظم، مقررات، نظافت و بهداشت در مقایسه با بخش مردان بیش‌تر و چشم‌گیرتر است و این نشانی، آشکار از مدیریت قوی‌تر مدیران خانم در این بخش می‌باشد. ستایش از مدیریت بانوان در بخش زنان دلیل نادیده گرفتن خدمات مردان در بخش مربوط به آنان نیست. با توجه به عوارض ناشی از مشکلات کنترل دفع ادرار (کنترل اسفنکتر) که در مردان کهنسال بیش‌تر از زنان دیده می‌شود، از محیط زندگی، تخت‌خواب و آسایشگاه مردان بوی بد و آزاردهنده‌ای استشمام نمی‌شد.

آسایش‌پذیر، کهریزک را خانه‌ی خود می‌دانند. پیش از آمدن به کهریزک و انجام مصاحبه با مسئولان و آسایش‌پذیران گمان می‌کردیم که کهریزک صرفاً محل نگهداری سالمندانی است که هیچ کس را ندارند و از دنیای عطوفت و مهربانی رانده شده‌اند و این

مرکز ساختمانی معمولی است که با چند نفر آدم معمولی و با هزینه‌ای متشکل از کمک‌های دولتی و مردمی می‌چرخد و اداره این مرکز نباید کار چندان مشکلی باشد و دهها تصور دیگر. اما با ورود به این مکان و با صرف چندین روز وقت و تهیه‌ی گزارش و مصاحبه و خبر و کارهای جانبی آن، دریافتیم که برای آگاه شدن از جوانب فنی این مجموعه‌ی بزرگ، اختصاص روزهای دو هفته نیز بسیار کم است.

گزارش‌گر خانه‌ی سالمندان و معلولان کهریزک قبل از ورود به این مجموعه‌ی بزرگ باید شناخت قبلی و کاملی از سیستم مدیریت،

تعریف کهریزک در یک جمله چنین

است:

کهریزک را تمام هم‌وطنان ما ببینند و به آن کمک کنند، تا اگر خودشان در روزگار پیری و فراموشی نیازمند کمک بودند، کهریزک بتواند به آنان کمک کند.

شیوه برخورد با کارکنان، آداب معاشرت با سالمندان و معلولان را کسب کرده باشد تا بتواند با آگاهی کافی از آن مجموعه خبر کسب کند. وقتی خبرنگار به درستی فهمید که محیط چگونه است و با ساکنان آن مجموعه چگونه باید روبه‌رو شود و با آنها به گفت‌وگو